

Penn Dinsel Obsesyonlar Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Penn Dinsel Obsesyonlar Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29034>

Özet

Penn Dinsel Obsesyonlar Ölçeği, Müjgan Altınöz tarafından 2009 yılında geliştirilmiş bir uyarılma ölçeğidir. Bu ölçek, özellikle Türk kültürel bağlamında dinsel obsesyonlar, yani obsesif-kompulsif bozukluk (OKB) semptomatolojisinin dinsel temalı bir alt tipini deşerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, dindarlık ve dinsel bağlılığın obsesif-kompulsif bozukluk belirtileri üzerindeki rolünü anlamak için önemli bir araç olup, araştırmacılara ve klinisyenlere dinsel inançların psikolojik süreçlerle ilişkisini incelemeye yardımcı olmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Dinsel obsesyonlar, obsesif-kompulsif bozukluk, psikolojik ölçek, uyarılma, psikometri, dindarlık, anksiyete, Türk kültürü.

Yazarlar

Müjgan Altınöz

Amaç

Penn Dinsel Obsesyonlar Ölçeği'nin temel amacı, Türk popülasyonunda dinsel obsesyonların şiddetini ve doğasını ölçmek için kültürel açıdan hassas ve psikometrik olarak sağlam bir araç sunmaktır. Bu sayede, dinsel temaların belirgin olduğu obsesif-kompulsif bozuklukun daha incelikli anlaşılması ve teşhis edilmesi mümkün olmaktadır. Ölçek, dinsel inançların ve uygulamaların OKB belirtileriyle nasıl etkileşime girdiğini araştırmak için bilimsel bir temel sağlamaktadır. Bu durum, özelleştirilmiş terapötik müdahalelerin geliştirilmesine ve bozukluğun kültürlerarası ifadeleri üzerine araştırmalara olanak tanır.

Yapı

Ölçek, "dinsel obsesyonlar" yapısını ölçmektedir. Dinsel obsesyonlar, dinsel veya ahlaki temalarla ilgili, şırsarcı, davetsiz ve istenmeyen düğünceler, imgeler veya dürtüler olarak tanımlanır ve genellikle önemli derecede kaygı veya sıkıntıya yol açar. Bu obsesyonlar tipik olarak küfür işleme, ahlaka aykırı eylemlerde bulunma veya saf olmama korkularının ortaya çıkması ve sıkı sıkıya sıkıntıyı nötralize etmeyi veya korkulan sonuçları önlemeyi amaçlayan kompulsif ritüeller (zihinsel veya davranışsal) eşlik eder. Ölçek, bu tür düğünce ve davranış kalıplarının sıkılığı ve yoğunluğunu deşerlendirerek bireylerin dinsel obsesyon eğilimlerini belirlemeyi amaçlamaktadır.

Geçerlik

Sağlanan kaynak içeriğinde **Penn Dinsel Obsesyonlar Ölçeği**'nin geçerlik bilgileri belirtilmemiştir. Ancak, her türlü titiz psikolojik değerlendirme aracında, bir ölçeğin neyi ölçmeyi amaçladığını ne kadar doğru bir şekilde ölçtüğünü gösteren geçerlik, kritik bir psikometrik özelliktir. Genellikle içerik geçerliği, yapı geçerliği (yakınsak ve ayrığan geçerlik dahil) ve ölçüt geçerliği gibi farklı geçerlik türleri incelenir. Ölçeğin orijinal doktora tezinde bu geçerlik çalışmalarının detaylarının yer alması beklenir.

Güvenirlik

Sağlanan kaynak içeriğinde **Penn Dinsel Obsesyonlar Ölçeği**'nin güvenirlik bilgileri belirtilmemiştir. Bir psikometrik aracın güvenirliği, ölçüm sonuçlarının tutarlılığını ve kararlılığını ifade eder. ıç tutarlılık (Cronbach alfa gibi), test-tekrar test güvenirliği ve inter-rater güvenirliği gibi yöntemlerle değerlendirilir. Bu özellikler, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı uygulayıcılar tarafından kullanıldığında benzer sonuçlar verip vermediğini gösterir ve ölçeğin bilimsel sağamlığı açısından büyük önem taşır. Detaylı güvenirlik analizleri için orijinal doktora tezine başvurulması gerekmektedir.

Faktör Analizi

Sağlanan kaynak içeriğinde **Penn Dinsel Obsesyonlar Ölçeği**'nin faktör analizi sonuçları hakkında bilgi bulunmamaktadır. Faktör analizi, bir ölçeğin altında yatan boyutlar veya faktörleri belirlemek için kullanılan istatistiksel bir yöntemdir. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi psikolojik yapıları temsil ettiğini ve ölçeğin tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu olduğunu anlamak için kritik öneme sahiptir. Faktör analizi, ölçeğin yapı geçerliğisinin önemli bir göstergesi olarak kabul edilir ve genellikle bir ölçeğin geliştirme veya uyarlama sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır. Orijinal çalışmada bu analizlerin yapılmaması muhtemeldir.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama

Format: Ölçek, tipik olarak öz bildirim ölçeği formatındadır. Katılımcılar, dinsel obsesyonlarla ilgili çeşitli maddeleri Likert tipi bir derecelendirme ölçeği kullanarak yanıtlar. Bu format, bireylerin kendi deneyimlerini ve semptomlarının doğrudan ifade etmelerine olanak tanır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ölçek, obsesif-kompulsif bozukluk semptomatolojisini inceleyen bir doktora tezi kapsamında geliştirildiği için, hem klinik popülasyonlarda (OKB tanısı almamış bireyler) hem de

genel popülasyonda (dinsel obsesyon eğilimleri olan veya olmayan yetişkinler) kullanıma uygun olabilir.

Yaş Grubu: Yetişkinler

Popülasyon Detayları: Özellikle Türk kültüründe dinsel inançların ve uygulamaların yoğun olduğu bireylerde dinsel obsesyonların anlaşılmasına odaklanmıştır. Bu, ölçeğin kültürel hassasiyetini ve yerel bağlama uygunluğunu vurgular.

Test Metodolojisi: Ölçek, katılımcılara basılı veya dijital formatlarda sunulan bir dizi maddeden oluşur. Katılımcılar, her maddeyi belirli bir derecelendirme ölçeğine göre (örneğin, "Hiç"ten "Çok Sık"a) yanıtlar. Uygulama bireysel veya grup ortamında yapılabilir ve tipik olarak kısa sürede tamamlanabilir.

Anahtar Kelimeler

Dinsel kompulsyonlar, psikopatoloji, psikolojik değerlendirme, klinik araç, öz bildirim, kültürel adaptasyon, Likert ölçeği.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi sağlanmamıştır.

Kurum E-posta Adresleri: mujganinozu@hacettepe.edu.tr

Yayın Adresi: Bilgi sağlanmamıştır.

İzinler ve Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin kullanımına ilişkin spesifik izinler veya ücret bilgileri sağlanan kaynak içeriğinde belirtilmemiştir. Genellikle, bir doktora tezi kapsamında geliştirilen araçların akademik ve araştırma amaçlı kullanımı için sorumlu yazarla iletişime geçilmesi önerilir. Ölçeğin geliştirildiği ve referans alındığı yıl **2009**'dur. Ticari veya genel ölçekli uygulamalar için yazarın izninin alınması önemlidir.

Referanslar

Altın, M. (2009). *A cross-cultural investigation of obsessive compulsive disorder symptomatology: The role of religiosity and religious affiliation* (Doctoral dissertation). Middle East Technical University The Graduate School of Social Sciences, Ankara.

Ek olarak, orijinal doktora tezine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: penn-dinsel-obsesyonlar-olcegi-toad.pdf

Penn Dinsel Obsesyonlar Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Sağlanan kaynak içeriğinde Penn Dinsel Obsesyonlar Ölçeği'nin maddeleri bulunmamaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM